

Hva er myter, hva er fakta og hvilke perspektiver finnes? Det kan stå som en rød tråd for bioplastseminaret som Norner Innovation holdt i lokalene i Bamble på forsommeren. Et 40-talls personer fra plastindustrien, emballasjeprodusenter, dagligvarebransjen etc. hadde funnet veien dit. Noen konklusjoner? Bare vi enes, ja! ...

Tekst og fotos: Asle Isaksen, asle@addmedia.no

FAGSEMINAR OM «BIOPLASTER»:

Plastbransjen har sovnet i timen

Det er ingen tvil om at det har hersket uro og usikkerhet rundt bruk av plastmaterialer i emballasje, spesielt bæreposer, etter at eksempler på forbud og/eller alternativer har kommet på rekke og rad, fra inn- og utland.

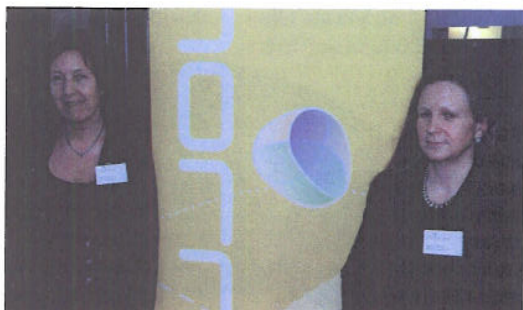
– Vi i Norner merker også dette og har bl.a. fått henvendelser fra kunder som ønsker å ta i bruk nye materialer – det som populært kalles biomaterialer – for å henge seg på «bølgen». Vi liker absolutt ikke hverken populistiske avgjørelser eller overgang til nye materialer bare for overgangens skyld, innledet Thor Kamfjord fra Norner sitt foredrag.

Han viste grafer basert på internasjonale holdningsundersøkelser, der plastmaterialer kom desidert nederst på skalaen når det gjelder omdømme. Kamfjord kunne vanskelig gjøre annet enn å konkludere med at plastindustrien i de aller fleste land har sovnet i timen, hvilket dessverre er en korrekt situasjonsbeskrivelse.

Hva er biopolymerer?

Siw B. Fredriksen og Jorunn Nilsen, begge fra Norner, presenterte bioplastmaterialene og gikk akkurat passe i dybden på de forskjellige typene. Deltakerne ble innledningsvis gitt definisjoner på de to hovedtypene av biopolymerer, basert på hvordan organisasjonen European Bioplastics definerer materialene:

- bionedbrytbar polymer er materialer som oppfyller alle vitenskapelige kriterier og standarder for nedbrytbare og komposterbare

◀ **Siw Fredriksen (t.v.) og Jorunn Nilsen**, begge ansatte i Norner Innovation, tok forsamlingen med på en rundreise blant de ulike bioplastene og presenterte deres opprinnelse, egenskaper og anvendelse.

▶ **Selskapet 2025 Design** lever av industridesign og har spesialisert seg på miljøbevisst design, herunder på minimering og bruk av riktige og mest mulig ensartede materialer. Fra venstre Tore Gulden og Kjersti Kviseth.

▲ Et 40-talls personer fra plastindustrien, emballasjeprodusenter, dagligvarebransjen etc. hadde funnet veien til Norners bioplastseminar. Det ble holdt i den store maskinhallen i tilknytning til laboratoriene.

plastmaterialer (EN 13432) eller • polymerer basert på fornybare råvarer

Fortsatt er volumene av de to gruppene små, og omtrent 70 prosent av forbruket går til emballasjeformål. Fredriksen og Nilsen redegjorde også for forhold knyttet til pris, prosesserbarhet, barriereegenskaper osv. Det vil her føre for langt å gjengi et lærerikt foredrag, men en kopi av lysbildene som ble brukt fås helt sikkert ved henvendelse til Norner. Se også selskapets nettsider.

Plast er bærekraftig – sats på design

I mange sammenhenger – også på bioplastseminaret til Norner – ble det presisert at det er et faktum at rundt fire prosent av verdens olje- og gassressurser brukes til å lage plastmaterialer. At plasten er lett, at det derfor er smart å bruke den til produksjon av energivennlige produkter, var flere av foredragsholderne innom. At materialene i produktene kan brukes om igjen og/eller at de kan avslutte sitt liv som energigiver i et forbrenningsanlegg, taler for at det, i miljøsammenheng, er fornuftig å bruke enda mer av oljen til polymere materialer.

At det er kniving, er uomtvistelig. Innlegget fra Grønt Punkt oppfordret til bruk av større andel gjenvunnet materiale i både plastposer og andre produkter, heller enn å følge bioplast-spolet. Andre hevdet at for stor bruk av gjenvunnet materiale i emballasjeprodukter ga usikkerhet rundt matsikkerhet. Ikke all plast kan,

som kjent, være i kontakt med matvarer, spesielt fete matvarer. Og så var det noen som ytret engstelse for å få nedbrytbare materialer inn i plast-kjeden.

Interessant var det å høre industridesignerne Kjersti Kviseth og Tore Gulden fortelle om miljødesign. De mente at bedrifter fremover vil oppnå konkurransemessige fortrinn dersom de har miljøbevisst design på produkter og emballasje. Som eksempler på økoeffektivitet trakk de frem forhold som:

- gjøre produktene mindre
- vugge-til-grav-design
- enkel demontering
- ikke blande materialgrupper
- monomaterialer
- utvikle nye materialer uten farlige tilsetninger

De to designerne viste praktiske eksempler på kortere tannbørster, enklere smøreballasje – i det hele tatt på en gjennomført konsepttankegang.

Samarbeid og konsensus

Norner-seminaret om bioplaster, der de forskjellige typer av materialer ble presentert og debattert ga nyttig viten. Nå er det viktig at vi i bransjesammenheng – og gjerne sammen med dagligvarebransjen og alle andre involverte – tar tak i problemstillinger og prøver å enes om å gjøre ting sammen. Som eksempel ble på seminaret nevnt kompetanseoppbygging, livsløpsanalyser, samfunnsinformasjon og enda sterkere fokusering på reduksjon av avfallsstrømmene.

Men; som Peter Sundt fra Mepex/EPRO konkluderte i sitt innlegg; bæresesaken dreier seg om mer enn bare livsløpsanalyser. Uansett; begrepet Cero Waste er for lengst introdusert – og dit er det moderne samfunn på vei. La oss sammen legge premissene for fremtiden – ikke bli pålagt dem fra politisk hold. Vi må være på hugget!

► **Thor Kamfjord** er sentral i Norners plasttilbud til industrien.

PLAST- GJENVINNING

Vi legger opp totalløsninger for emballasjeplast, kasserte plastprodukter og produksjonspill.

Gardermoveien 130, 2030 Nannestad

Tlf.: 63 99 42 77 – Faks 63 99 7394

Mobil: 94 78 33 60

E-post: stein.setekleiv@veolia.no